

1. møde.

Tirsdag den 4. oktober 1966 kl. 12.

Aldersformanden (Bomholt): Som det medlem, der længst har haft sæde i tinget, påhviler det ifølge forretningsordenen mig at lede valget af tingets præsidium.

Ifølge forretningsordenens § 3 vælges formand og næstformænd ved forholdstalsvalg, således at partiernes, ikke gruppernes, mandattal er afgørende for næstformændenes rækkefølge. I tilfælde af stemmelighed gør lodtrækning udslaget.

Jeg beder hr. Boye Hansen og fru Gerda Møller om at fungere som midlertidige tingsekretærer.

Det er meddelt mig, at venstre og det konservative folkeparti danner fælles valggruppe. Det er endvidere meddelt mig, at socialdemokratiet og det radikale venstre dannes fælles valggruppe ved valg af præsidium og tingsekretærer.

Fra grupperne foreligger indstilling om, at jeg vælges til formand, From til første næstformand og Thestrup til anden næstformand, idet venstre og det konservative folkeparti, som skal besætte disse næstformandspladser, og som hver har 36 folkeingsmedlemmer, ikke har ønsket rækkefølgen afgjort ved lodtrækning. Hvis ingen gør indsigelse, vil jeg betragte indstillingen om rækkefølgen som tiltrådt. (Ophold). Den er tiltrådt.

Det radikale venstre og socialistisk folkeparti har ligeledes det samme antal mandater, 10 hver. Der skal for disses vedkommende som i tidligere år foretages lodtrækning om besættelsen af pladserne som tredje og fjerde næstformand.

Jeg har her to kort. På det ene står „det radikale venstre“, på det andet „socialistisk folkeparti“. Jeg beder de midlertidige tingsekretærer lægge kortene i

hver sin konvolut og række mig krukken, der i dagens højtidelige anledning er en urne, med konvolutterne i. Det parti, hvis benævnelse står på det kort, som jeg derefter udtrækker, har ret til at besætte pladsen som tredje næstformand, mens pladsen som fjerde næstformand besættes af det andet parti. (*Kortet udtrækkes*). På kortet står: „det radikale venstre“.

Det radikale venstre har til præsidiemedlem udpeget Skytte, mens socialistisk folkeparti har udpeget Morten Lange. Disse er herefter valgt til henholdsvis tredje og fjerde næstformand, og præsidiet får da følgende sammensætning:

Formand *Bomholt*, første næstformand *From*, anden næstformand *Thestrup*, tredje næstformand *Skytte* og fjerde næstformand *Morten Lange*.

I henhold til forretningsordenen skal der i dette møde tillige vælges 4 tingsekretærer. Hertil har grupperne udpeget *Boye Hansen*, *Kirkegaard*, *Jens Frandsen* og *Gerda Møller*, der herefter er valgt.

Tinget er hermed sat.

Jeg takker for den tillid, der er vist mig ved formandsvalget, og skal bestræbe mig for at varetage hvervet på en så retsindig måde, som det er mig muligt. Jeg vil som hidtil se det som min opgave at være hele tingets formand.

Ifølge grundlovens § 3 er de øverste statsmyndigheder — foruden folketinget — kongen og domstolene.

I god overensstemmelse hermed har jeg den ære på folketingets vegne at byde Deres Majestæter Kongen og Dronningen, Deres kongelige Højhed Tronfølgeren samt højesterets præsident hjertelig velkommen til folketingets første møde i det nye folketingsår.

Jeg giver derefter ordet til statsministeren, for at han kan afgive den i grundlovens § 38 omhandlede redegørelse for rigets almindelige stilling og de af regeringen påtænkte foranstaltninger.

Statsministeren (*J. O. Krag*): Under henvisning til grundlovens § 38 skal jeg over for folketinget give en redegørelse for rigets almindelige stilling og de af regeringen påtænkte foranstaltninger.

Danmarks udenrigspolitiske mål er fred og samarbejde over landegrænserne. Vor vilje til at gøre en aktiv fredspolitisk indsats, hvor der måtte være mulighed for det, er kendt og anerkendt.

Regeringen ser med den største uro på den stadige udvidelse af krigsaktiviteten i Vietnam. De talrige mæglingsbestræbelser, der er udfoldet fra forskellige sider, har ikke hidtil båret frugt, og nogen snarlig afslutning på denne krig synes ikke i sigte. Som krigen fortsætter og krigshandlingerne udvides, vokser faren for verdensfreden. Skal vejen til forhandlinger beredes, må begge parter være indforstået med at mindske den militære aktivitet, herunder at indstille bombardementerne i Nordvietnam.

Vi finder det ikke realistisk at mene, at denne krig kan bringes til afslutning på anden måde end ved forhandlinger omfattende alle konfliktens parter, herunder Saigon-regeringen og den nationale befrielsesfront.

Regeringen vil fortsat nøje følge udviklingen og agte på enhver mulighed, som måtte vise sig for et bidrag til, at forhandlinger kan komme i gang og krigshandlingerne indstilles. Vi kan i dag kun appellere til alle implicerede om at gå ind i forhandlinger om en fredelig løsning — og gøre det hurtigt. Denne appel må vi give særlig understregning over for regeringen i Hanoi, som gang på gang har afvist forhandlinger.

Trods den hæmsko, Vietnamkrigen lægger på afspændingen mellem øst og vest, er det regeringens opfattelse, at der fortsat byder sig muligheder. Det er det, der er baggrunden for det danske forslag i NATO om iværksættelse af en omfattende undersøgelse af de mulige veje til en yderligere tilnærmelse mellem øst og vest.

Moskvaaftalen af 1963 om forbud mod prøvesprængninger af kernevåben i atmosfæren, under vandet og i det ydre rum var et betydningsfuldt fremskridt. Selve den kendsgerning, at nedrustningsforhandlingerne fortsætter, giver grundlag for håb om nye fremskridt. Regeringen følger nedrustningsspørgsmålet med den største opmærksomhed og har til stadighed i sine tanker, hvordan Danmark kan yde en indsats. Udnævnelsen af en særlig rådgiver i nedrustningsanliggender er et konkret udtryk for denne interesse.

Vort medlemskab af De Forenede Nationer er fortsat et væsentligt grundlag for dansk udenrigspolitik. Hvis intet uforudset indtræffer, vil Danmark den 1. januar 1967 indtræde som medlem af FNs sikkerhedsråd for en 2-årig periode, og vi vil dermed få et øget medansvar for verdensfredens opretholdelse. Danmark vil i nær kontakt med de øvrige nordiske lande fortsætte sine bestræbelser for at styrke verdensorganisationen som et effektivt, fredsbevarende organ og som et forum for samarbejde om løsningen af internationale problemer.

I forbindelse med omtalen af vort forhold til FN vil jeg gerne understrege betydningen af, at Den kinesiske Folkerepublik indtager sin plads i organisationen. Det må være i alles interesse, at den næsten totale isolation fra det internationale samkvem af verdens største land ophører.

Racepolitikken i det sydlige Afrika vækker harme. Den sydafrikanske raceadskillelsespolitik bringes også til anvendelse i det af Sydafrika administrerede mandatområde Sydvestafrika, og det har vakt skuffelse, at Den internationale Domstol i Haag efter i mere